

Memo

aan : Colleges van B&W (ter vaststelling) en gemeenteraden (ter informatie) in Regio Alkmaar
van : Ir. D. Bruinsma namens het Coördinatieteam Regio Alkmaar
cc :
Maandag 23 september 2019

onderwerp : Afspraken governance en Focusagenda

Met voortvarendheid hebben we een halfjaar geleden de Focusagenda Regio Alkmaar 2019-2022 voorgelegd ter besluitvorming. Het resultaat van een proces dat een jaar geleden begon met de wens om de bestaande samenwerking strategisch te versterken. Van een brede ambitie en visie naar een bundeling van krachten om de regio sterker te positioneren.

Resultaat gemeentelijke besluitvorming

Inmiddels hebben alle 7 gemeenten de inhoud van deze strategische samenwerkingsagenda geaccordeerd, de gevraagde extra bijdrage om deze bundeling van krachten in de praktijk te brengen, is (nog) niet in alle gemeenten beschikbaar gesteld. Dit leidt momenteel tot stilstand van het proces. Het Coördinatieteam vindt het van groot belang dat alle gemeenten volledig meedoen voordat we samen echte stappen zetten.

Afspraken governance in Focusagenda

Naast de inhoudelijke componenten van de Focusagenda en de financiële onderbouwing om dit te bewerkstelligen, is er ook een bijbehorende governance- en uitvoeringsstructuur geschetst in de Focusagenda. De governancestructuur gaat niet uit van een extra bestuurslaag, maar bijvoorbeeld een overgang van het huidige bestuurlijke Coördinatieteam naar de Stuurgroep Focusagenda, een C7 als middel voor de colleges om elkaar te ontmoeten en een voorstel om te komen tot regionale bestuurlijke trekkers. Ook wordt de tijdelijke raads werkgroep genoemd als gremium om te komen tot een duidelijke invulling van de rol en betrokkenheid van de raden. De uitvoeringsstructuur schetst onder andere een beeld van de opbouw van een ambtelijk regioteam en ambtelijke inbedding in de organisaties passend bij de gedefinieerde opgave en nodig om de Focusagenda goed vorm te geven.

Aanvullende afspraken governance

De Focusagenda geeft aan dat er nog twee witte vlekken zitten in de governancestructuur. De afgelopen maanden hebben bestuurders met elkaar gesproken over de invulling van deze witte vlekken én zijn enkele afspraken gemaakt over implementatie van de Focusagenda in de huidige bestuursperiode. Dit memo geeft een overzicht van de gemaakte afspraken. Het zijn aanvullingen op of in een enkel geval een tijdelijke afwijking van de tekst in de Focusagenda.

Stuurgroep

De Focusagenda zegt hierover het volgende:

“De stuurgroep draagt zorg voor de interne werking (proces en geld) en de externe vertegenwoordiging. De colleges vaardigen een vertegenwoordiger uit hun midden af in de stuurgroep, 1 namens gemeente Alkmaar, 1 namens de BUCH-gemeenten en 1 namens

Heerhugowaard en Langedijk. De stuurgroep kiest een voorzitter en komt maandelijks bij elkaar met twee adviseurs: een gemeentesecretaris en de regiosecretaris. Afhankelijk van de agenda zitten ook de bestuurlijke trekkers van de focuspunten aan tafel.”

In afwijking van de bovenstaande tekst worden de colleges van Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo in deze bestuursperiode vertegenwoordigd door 2 burgemeesters. De Stuurgroep Focusagenda zal bestaan uit de burgemeesters Bruinooge (voorzitter), Kompier, Romeyn en Verkleij.

In aanvulling op de Focusagenda is afgesproken dat de Stuurgroep Focusagenda (de vervanger van het Coördinatieteam) pas start op het moment dat alle gemeenten de regiobijdrage conform Focusagenda in de eigen begroting hebben opgenomen. Begin november worden de begrotingen door de raden vastgesteld, zodat het Coördinatieteam in het overleg van 13 november kan bepalen of aan deze voorwaarde is voldaan. Momenteel worden voorbereidingen getroffen om dan ook de werving van het Regioteam te kunnen starten.

Bestuurlijke trekkers

Dit onderwerp is één van de twee genoemde witte vlekken. In afwijking van de formulering in de Focusagenda, is afgesproken dat we in deze bestuursperiode de reeds gemaakte afspraken over de regionale bestuurlijke trekkers respecteren. Dat betekent dat we nu vasthouden aan de huidige bestuurlijke trekkers namens de Regio Alkmaar, waar nodig vindt nog onderlinge afstemming plaats tussen de portefeuillehouders. Ook de vertegenwoordiging in het Bestuurlijke AfstemmingsOverleg HbA wordt deze bestuursperiode ongewijzigd voortgezet. De Stuurgroep Focusagenda bepaalt het selectieproces voor de volgende bestuursperiode.

Niet-focuspunten / brede samenwerking

Het bestuurlijk overleg niet-focuspunten is de tweede witte vlek in de Focusagenda. We hebben gekozen voor intensivering van de samenwerking op de 3 focuspunten, deze vormen ook de basis voor de voorgestelde governance- en uitvoeringsstructuur. Daarnaast werken bestuurders en ambtenaren nu samen op onderwerpen als economie, recreatie en toerisme, ruimtelijke ordening en natuurlijk het sociaal domein. Deze samenwerking blijft bestaan in de toekomst. Afgesproken is dat de huidige werkwijze wordt voortgezet zolang er geen nieuwe werkwijze is. De vorm en frequentie van het bestuurlijk overleg wordt per thema nader uitgewerkt. De ambtelijke ondersteuning en coördinatie van deze werkvelden past niet bij het ambtelijke regioteam Focusagenda en wordt door de gemeentesecretarissen belegd bij de ambtenaren die reeds betrokken zijn bij het betreffende thema.

Bestuursconvenant

Een Bestuursconvenant biedt een stevige basis onder de vernieuwde regionale samenwerking. Hierin leggen we vast hoe onze regio bestuurlijk georganiseerd is en welk orgaan waarover de leiding neemt. De daadwerkelijke besluitvorming in de regio ligt, net als nu, ook na implementatie van de Focusagenda bij de individuele colleges danwel raden (afhankelijk van onderwerp). Het convenant ligt eerst ter bespreking voor in de Stuurgroep van de Regio Alkmaar. Een aanvullende afspraak is dat afspraken over governance, dus ook het bestuursconvenant, na vaststelling in de colleges ter informatie naar de raden mogen.

Voortgangsrapportage aan de raad

Conform de Focusagenda wordt tweemaal per jaar aan de raad gerapporteerd over de stand van zaken van de Focusagenda. Aanvullend is afgesproken dit te doen op de raadsavonden op 1 juli 2020 en 6 januari 2021. Inmiddels is de tijdelijke raads werkgroep gekomen tot een voorstel gericht op de toekomstige rol en betrokkenheid van de raden bij de regionale samenwerking. Wij zijn blij te horen van dit initiatief vanuit de raden en gaan graag met (deze vertegenwoordigers van) onze raden in overleg over de invulling van deze twee avonden.